

ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΑ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΞΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΞΥΡΪΔΩΝΟΣ ΒΛΑΧΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΕ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ
ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΓΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΚΟΝΤΟΠΑΝΟΥ
ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ
ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
1926

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

γπο

ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ

Χορηγούντιος τοῦ κ. Α. Τράντα προκηρύσσεται γλωσσικός διαγωνισμὸς ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ἕρους:

1) Σκοπὸς τοῦ διαγωνισμοῦ εἶναι ἡ μελέτη τῶν γλωσσικῶν ἰδιωμάτων τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας Κονίτισης (καὶ ἰδίως Βουρμπιάνης, Πυρσόγιανης, Μολίστιης, Τουρνόβου, Λισκατσίου, Σιονιάδων, Ισβόρου, Σέλτισης, Στράτσιανης κ.λ.).

2) Αἱ γλωσσικαὶ συλλογαί, αἱ ὁποῖαι θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸν διαγωνισμὸν πρέπει νὰ εἶναι ποικίλου γλωσσικοῦ καὶ λαογραφικοῦ περιεχομένου (συλλογαὶ λέξεων καὶ φράσεων, περὶ ὧν ἰδ. μετὰ προτοχῆς ὅσα ἀναγράφονται εἰς τὴν προκήρυξιν τοῦ γλωσσικοῦ διαγωνισμοῦ τῶν «*Ἡπειρωτικῶν Χρονικῶν*» εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχὸς τῶν σελ. 103—συλλογὴ λαϊκῶν παροιμιῶν καὶ αἰνιγματίων, εὐχῶν καὶ καταρῶν—λαϊκῶν παραδόσεων καὶ εὐτραπέλων διηγήσεων (μεσελέδων), παραμυθιῶν κ.λ.—συλλογὴ δημοτικῶν ἄσμάτων—τοπωνυμιῶν κ.λ.).

3) Αἱ συλλογαὶ πρέπει νὰ ἀποδίδουν ὅσον τὸ δυνατὸν πισιότερον καὶ ἀκριβέστερον τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ, χωρὶς καμμίαν ἀπολύτως μεταβολὴν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς γλώσσης τοῦ βιβλίου καὶ τῶν λογίων ἢ τῆς Νεοελληνικῆς Κοινῆς. Πᾶσα τοιαύτη μεταβολὴ—εἴτε ἐν συνειδήσει εἴτε ἀσυναισθήτως γινομένη—ζημιώνει τὰ μέγιστα τὴν γλωσσικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ἀξίαν τῆς συλλογῆς καὶ ἀποτελεῖ μέγιστον μειονέκτημα αὐτῆς, μέλλον νὰ βαρύνῃ σπουδαίως καὶ εἰς τὴν κρίσιν τῆς συσταθησομένης κριτικῆς Ἐπιτροπείας (ἰδ. περὶ τούτων τὰς ὁδηγίας τὰς δημοσιευθείσας ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Ἀναγνωστοπούλου εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος τῶν «*Ἡπειρωτικῶν Χρονικῶν*» σελ. 84 κέξ.).

4) Ἐν ἀρχῇ ἢ ἐν τέλει ἐκάστης συλλογῆς πρέπει νὰ προστίθεται σύντομος Γραμματικὴ τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τοῦ χωρίου ἢ τῆς περιφερείας, ἐξ ὧν προέρχεται ἡ συλλογὴ. Εἰς τὴν Γραμματικὴν ταύτην πρέπει νὰ περιγράφωνται τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τῆς γλώσσης τοῦ τόπου καὶ τὰ ἰδιόρρυθμα γνωρίσματα, διὰ τῶν ὁποίων διακρίνεται αὕτη ἀπὸ τὴν ὁμοίαν.

λίαν τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν ἢ τῆς Νεοελληνικῆς Κοινῆς. Οὕτω θὰ σημειώ-
νεται, ἂν τὰ λ, ν, σ προφέρονται κατὰ τὴν κοινὴν προφορὰν ἢ ἂν προφέ-
ρῳνται ὡς λῖ, νῖ (γαλλ. gn), ῶ (γαλλ. ch) καὶ τότε προφέρονται οὕτω.
Θὰ δηλώνεται ἂν τὰ ἄτονα φωνήεντα ἢ δίφθογγοι: ε, αι — ο, ω τρέπον-
ται εἰς ι — ου καὶ ἂν τὰ ὠσαύτως ἄτονα ι, η, ει, οι, η, υι, ου ἀποβάλλων-
ται (κουτί — κίτι, χιπῶ — χι'πῶ ἢ χπῶ κλ. κλ.) κλ. κλ. Θὰ σημειώνεται κάθε
ἰδιορρυθμία εἰς τὴν κλίσιν τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων ἥτοι θὰ δηλώνεται,
ἂν κλίνεται λ. χ. ὁ ἄντρας — τοῦ ἀντροῦς ἢ τοῦ ἄντρα ἢ τ' ἀντροῦς κλ. οἱ
μάννες ἢ οἱ μαννᾶδες, ἡ κωπέλλα — τῆς κωπελλός (κατὰ τό: θυγατρὸς) ἢ τῆς
κωπέλλας κ.λ. κ.λ.

5) Αἱ συλλογαὶ εὐαναγνώστως γεγραμμέναι ὑποβάλλονται μέχρι τῆς
βίης Δεκεμβρίου 1927 εἰς τὸν κ. Α. Τράνταν (Ἀθήναι, ὁδὸς 3ης Σεπτεμ-
βρίου, 47), φέρουν δὲ ἀναγεγραμμένον ἐντὸς φακέλου ἐσφραγισμένου τὸ
ὄνομα τοῦ συγγραφέως μετὰ γνωμικοῦ τινος, ὅπερ ἐπιγράφεται καὶ ἐπὶ
τοῦ ἐξωφύλλου τῆς συλλογῆς.

6) Τριμελὴς Ἐπιτροπεία, ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου
τοῦ ῥηθέντος Συνδέσμου, θὰ βραβεύσῃ τὸ ἄριστον ἐκ τῶν ὑποβληθησομέ-
νων ἔργων, ἀπονέμουσα εἰς αὐτὸ 10,000 δρ. Ἐὰν τυχὸν ἤθελον βραβευθῆ
δύο ἔργα, ἡ Ἐπιτροπεία δύναται νὰ διανείμῃ εἰς αὐτὰ τὸ βραβεῖον κατὰ
τὴν κρίσιν τῆς.

7) Τὸ βραβευθησόμενον ἔργον θέλει δημοσιευθῆ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει
εἰς τὰ «Ἡπειρωτικὰ Χρονικά».

8) Τὰ χειρόγραφα τῶν τε βραβευομένων καὶ μὴ ἔργων ἀποτελοῦν
κτῆμα τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου τῆς Κοινότητος Βουρμπιάνης.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου τῆς Κοινότητος Βουρμπιάνης)

Σημ. Ἐπειδὴ τὸ ἑλληνικὸν ἀλφάβητον δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς γραφὴν καὶ
δήλωσιν ὅλων τῶν φθόγγων, τοὺς ὁποίους προφέρομεν καὶ μεταχειρίζο-
μεθα κατὰ τὴν καθημερινὴν μας ὁμιλίαν, διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη καὶ με-
ρικῶν ἄλλων γραμμάτων χάριν τῆς ἀκριβεστερας κατὰ τὸ δυνατόν παρα-
στάσεως ὀρισμένων φθόγγων. Διὰ τοῦτο ἐκρίναμεν καλὸν νὰ ἐπισυνά-
ψωμεν τὸν ἐπόμενον πίνακα, τὸν ὁποῖον παρακαλοῦνται νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν
— χάριν τῆς ὁμοιομορφίας — ὅλοι ὅσοι θὰ λάβουν μέρος εἰς τὸν προκη-
ρυττόμενον διαγωνισμόν:

α) κ̣, γ̣, χ̣ = κι, γι, χι ἥτοι κ, γ, χ οὐρανικὰ (ὅπως προφέρονται εἰς τὰς
λέξεις: συκιά, γιατρός, χιόνι. Οὕτως, ἂν τὸ τελικὸν -ι τῆς λέξεως
παιδάκι ἀποβάλληται καὶ τὸ προηγούμενον κ ἐξακολουθῆ νὰ προ-
φέρηται ὅπως καὶ πρότερον, τότε θὰ γράφηται: παιδάκ'. ὁμοίως
γναῖκα (ὄχι γνοῖκα!) κ.λ.).

- β) $\acute{\iota}$ = $\lambda\acute{\iota}$ ἢ $\lambda\acute{\iota}\alpha\lambda$. $gl\acute{\iota}$ (ὅπως προφέρεται εἰς τὰς λέξεις: ἀμπέλι, φασούλα κ.λ. Οὕτως, ὅπου προφέρεται τὸ λ πρὸ τοῦ $\acute{\iota}$ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, θὰ γράφηται λ , λ. χ. ὕκος, λύπη, λίμνη κ.λ.).
- γ) $\acute{\iota}$ = $\nu\acute{\iota}$ (γαλλ. gn , ὅπως προφέρεται εἰς τὴν λέξιν: κασιανιά, παννιά κ.λ. διὰ θὰ γράφηται: νοῖκι, νοικιάζω κ.λ., ὅπου τυχὸν προφέρεται τὸ ἀρχικὸν ν ὡς τὸ γαλλ. gn).
- δ) $\acute{\iota}$ (ξ ψ) = γαλλ. ch (keh , peh). Οὕτω γράφηται ξινός ἢ ξινός κ.λ., ἂν κάποιον προφέρεται ἡ λέξις ὡς $kehinos$ ἢ $pehinos$.
- ε) $\acute{\iota}$ = $\zeta\acute{\iota}$ ἢ γαλλ. j (ὅπως εἰς τὴν λέξιν: μαγαζιά κ.λ.). Ἐπομένως θὰ γράφηται ζγώνου (=ζυγώνω), ὅπου τυχὸν τὸ ῥῆμα προφέρεται οὕτω.
- ς) $\acute{\iota}$ $\mu\acute{\iota}$, $\acute{\iota}$ $\nu\acute{\iota}$, $\acute{\iota}$ $\gamma\acute{\iota}$ ἢ $\gamma\gamma$ = ἄρρενα $\mu\acute{\iota}$, $\nu\acute{\iota}$, $\gamma\acute{\iota}$ (ἢ γαλλ. b , d , gu), ὅπως προφέρονται εἰς τὰς λέξεις: μποῦφος, γκρεμίζω κ.λ. κ.λ.

Γ. Π. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ